

Plan mot kränkande behandling och diskriminering

2023-09-05

Svärtingehus skola

Gäller från augusti 2023 till juni 2024

Ansvarig rektor Malin Tornell Wennström

Innehållsförteckning

DEL 1

Vision och grundsyn
Beskrivning av verksamheten
Medverkande i framtagandet av planen
Planens giltighetstid
Förankring av planen
Definitioner av centrala begrepp

DEL 2

Aktiva åtgärder kring alla diskrimineringsgrunderna
Ansvarsfördelning mellan professioner i alla nivåer av verksamheten
Främjande arbete
Förebyggande arbete
Hur det aktiva arbetet kommer att följas och dokumenteras löpande

DEL 3

Ansvarsfördelning mellan professioner i alla nivåer av verksamheten
Uppföljning och utvärdering av förra årets åtgärder
Resultat av kartläggning av nuläget
Analys av kartläggning av nuläget
Årets planerade åtgärder
Delaktighet och inflytande
Främjande arbete
Förebyggande arbete
Åtgärdande arbete och ärendegång
Rutiner vid nätkränkningar

DEL 4

För ytterligare stöd
Presentation av trygghetsteamet
Barn- och Elevombudet i Norrköpings kommun
Vad kan man göra hemma?

Referenser

Bilaga 1

DEL 1

Inledning

Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Huvudregeln är att det ska finnas en plan för varje enskild verksamhet t.ex. varje förskole- eller skolenhet. Planen ska avspegla och utgå från förhållandena i varje enskild verksamhet och ska spegla det innevarande årets främjande och förebyggande arbete. Planen kan ses som en dokumentation av det arbetet och de rutiner som upprättats. Genom planen kopplas det främjande och förebyggande arbetet ihop med de rutiner som måste finnas för att verksamheten effektivt ska kunna agera om ett barn eller en elev upplever sig trakasserad eller utsatt för kränkande behandling. Barn och elever ska aktivt uppmuntras och ges verkliga möjligheter att påverka och bli delaktiga i arbetet. Det är viktigt att i planen åskådliggöra hur det ska gå till. För att underlätta arbetet är det bra om bestämmelsernas innehåll och centrala begrepp förklaras i planen. Detta underlättar för elever, vårdnadshavare och personal att få kunskaper om sina rättigheter och skyldigheter. Planen ska upprättas årligen och alltid finnas tillgänglig för alla.

Vision och grundsyn

På Svärtingehus skola ska alla elever känna trygghet och bli respekterade oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller ålder. Vi tolererar inte någon form av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Vi är en skola för alla; där elever, vårdnadshavare och personal ska känna trygghet. Tillsammans skapar vi Svärtingehus skola. Vi vill att alla som verkar i skolan ska känna samhörighet, ta ansvar och visa respekt för varje unik individ. Vi vill ha en skola där alla känner tilltro till varandra. Elever ska bli sedda och lyssnade på och barnets perspektiv ska stå i centrum. Vi vill att alla elever känner att skoldagen rustar dem för framtiden.

Beskrivning av verksamheten

Svärtingehus skola är en F-6 skola med tillhörande fritidshem.

På skolan finns cirka 375 elever och cirka 48 personal. Svärtingehus skola har en trygghetsgrupp som träffas regelbundet varje vecka för att planera förebyggande värdegrunds- och trygghetsarbete. Trygghetsgruppen består av representanter från EHT.

Medverkande i framtagandet av planen

Trygghetsgruppen

Bitr rektor Susanne Svensson
Rektor Malin Tornell Wennström

Planens giltighetstid

Augusti 2023 – juni 2024

Förankring av planen

Planen ska genomsyra hela Svärtingehus skolas verksamhet.

Den förankras på APT, diskuteras i arbetslagen, tas upp på skolråd och läggs ut på skolans hemsida.

En förenklad version av planen, den så kallade Kompisplanen, som är riktad till elever går igenom och diskuteras i respektive klass och på elevråd.

Rektor ansvarar för arbetet.

Definitioner av centrala begrepp

Med begreppet *likabehandling* menas att alla barn eller elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett någon diskrimineringsgrunderna. Det innebär dock

inte alltid att alla barn och elever ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

Med diskrimineringsgrunden:

- *kön* menas att någon, utifrån att definieras som kvinna eller man, inte får diskrimineras. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar också personer som planerar att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet.
- *könsöverskridande identitet eller uttryck* menas att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön
- *etnisk tillhörighet* menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande
- *funktionshinder* menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå
- *sexuell läggning* menas homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning
- *religion eller annan trosuppfattning* Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar sådana övertygelser som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism och agnosticism. Politiska åskådningar och etiska eller filosofiska värderingar

som inte har samband med religion omfattas inte av diskrimineringslagens skydd.

- *ålder* menas uppnådd levnadslängd. Alla människor, oavsett ålder omfattas av lagens skydd mot diskriminering. Gäller inte åldersanpassade aktiviteter i skola, förskola, fritidshem eller på fritidsgård

Med *trakasserier* menas ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och har samband med diskrimineringsgrunderna

Med *kränkande behandling* menas ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Med *elev* avses den som utbildas eller söker till annan utbildning än förskola som regleras i skollagen. Med *barn* menas den som deltar i eller söker till förskolan eller annan pedagogisk verksamhet enligt 25 kapitlet skollagen.

Huvudman: Den som är huvudman för skollagsreglerad verksamhet, dvs. den ansvariga kommunala nämnden eller styrelsen för fristående verksamheter.

ur Skolverkets Allmänna råd "Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling" Bilaga 1 sid 47-48

[Klicka här för att ange text](#)

DEL 2

Regler om aktiva åtgärder mot diskriminering

Reglerna om aktiva åtgärder mot diskriminering finns i 3 kapitlet diskrimineringslagen. För förskolan, skolan och annan verksamhet som regleras i skollagen är en av nyheterna i diskrimineringslagen att skyldigheten att arbeta med aktiva åtgärder har utvidgats till att omfatta alla diskrimineringsgrunder.

Arbetet med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter ska omfatta diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder¹. Lagen medför skyldighet att genomföra arbetet med aktiva åtgärder enligt ett övergripande ramverk. Det finns också en skyldighet att ha riktlinjer och rutiner

¹ Det är tillåtet att särbehandla av skäl som har samband med ålder

- vid tillämpning av bestämmelser som tar hänsyn till ålder i förskolan. En sådan bestämmelse kan finnas till exempel i skollagen eller i någon annan förordning.
- om det finns ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

för verksamheten i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. Kravet på en likabehandlingsplan har ersatts med ett allmänt krav på skriftlig dokumentation.

Aktiva åtgärder kring alla diskrimineringsgrunder

Skolan ska aktivt arbeta för att främja alla elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling ska prägla verksamheten. Ingen ska i skolan behöva utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet och uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling.

När personal på skolan får kännedom om att en kränkning, diskriminering eller trakasserier förekommit gör en anmälan i Prorenata.

I anmälan beskrivs kortfattat händelse man fått kännedom om utifrån den elev som känner diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling. I situationer där flera elever upplever sig utsatta ska en anmälan dokumenteras på varje inblandad elev.

Biträdande rektor går igenom samtliga kränkingsanmälningar och de anmälningar biträdande rektor anser vara utredda skickas vidare via prorenata till huvudman. För de anmälningar som kräver vidare utredning skickas det vidare till den personal som anmält kränkningen.

Det förs statistik på de anmälningar som kommer in.

De anmälningar rektor anser kräva ytterligare utredning lyfts på EHT.

För de elever som utsätter andra ska en anmälan till rektor göras.

För mer information om ärendegång se sid 16.

Ansvarsfördelning mellan professioner i alla nivåer av verksamheten i arbete mot diskriminering (t.ex. rektor, trygghetsteam, arbetslag, mentor)

-All skolpersonal är ansvarig för att skriva anmälan om kränkande behandling, trakasserier och diskriminering samt att anmäla till rektor.

-Rektor tar emot och fördelar eventuell utredning på ansvarig mentor som kan ta stöd av EHT /Trygghetsgruppen.

-Trygghetsgruppen genomför vid behov fördjupade utredningar kring kränkande behandling och diskriminering.

-Rektor är ytterst ansvarig för skolans arbete mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Främjande arbete

Arbetet mot diskriminering ska genomsyra all skolans verksamhet. Både elever och personal ska vara medvetna om samhällets maktstrukturer och hur dessa påverkas av diskriminering. I undervisningen ska pedagoger aktivt diskutera grunderna för diskriminering och jämställdhet. På Svärtingehus skola har vi ett salutogent förhållningsätt där vi lägger fokus på friskfaktorer istället för negativa aspekter.

På första arbetsplatsträffen höst- och vårtermin ska all personal tillsammans gå igenom och reflektera över planen och det främjande och förebyggande arbetet. Under lärararbetsdagarna augusti 2023 kommer personalen få en genomgång av rutiner och hur man skriver kränkingsanmälningar och fördjupade utredningar.

Ansvarig: Rektor

Personalen uppmuntrar och påminner eleverna om att berätta för någon vuxen om de eller någon annan blivit utsatta.

Ansvarig: Samtlig personal

Skolans ordningsregler är till för att förhindra kränkningar och skapa trivsel och trygghet på skolan. Ordningsreglerna tas fram i samråd med eleverna och beslutas av rektor.

Ansvarig: Rektor

Ordningsreglerna tas upp i varje klass och elevråd. Ordningsreglerna skickas hem till vårdnadshavare för påskrift. Ansvarig: Respektive mentor och utsedd ansvarig personal för elevrådet

Svärtingehus plan mot kränkande behandling tas upp på skolrådet och läggs ut på skolans hemsida. Ansvarig: Rektor

Alla klasser arbetar regelbundet med värdegrundsarbete för att motverka kränkningar och skapa trygghet på skolan. Diskussioner förs i samtliga klasser kring ämnet diskriminering och jämställdhet.

Ansvarig: Respektive mentor

Kompisplanen, som är framtagen av Trygghetsgruppen, går mentorerna igenom tillsammans med eleverna i sin klass.

Ansvarig: Respektive mentor

Förebyggande arbete

Varje hösttermin får eleverna fylla i en trygghetsenkät vilket syfte är att mäta elevernas känsla av trivsel och trygghet. (I åk 2 får även eleverna fylla i en elevenkät.)Resultatet av dessa enkäter ligger till grund för skolans fortsatta trygghetsarbete. Ansvarig: Trygghetsgruppen.

Varje termin ska inkomna kränkingsanmälningar analyseras för att upptäcka eventuella mönster och strukturer.

Ansvarig: EHT/Trygghetsgruppen.

Trygghetssamtal sker vid behov enskilt och i grupp samt ger Trygghetsgruppen stöd och tips till mentorer om värdegrundsarbete i klasser.

Ansvarig: Trygghetsgruppen.

I Klassråden tas tryggheten på skolan upp och man pratar om vilka platser på skolan eleverna inte känner sig trygga på. Elevrådsrepresentanter tar sedan med sig detta till elevrådet.

Ansvarig: Mentorena.

Elevrådet har trygghetsvandringar på skolgården för att se över vilka platser som eleverna inte kände sig trygga på. Detta tas sedan upp både i elevråd och trygghetsgruppen.

Ansvarig: Utsedd personal med ansvar för elevrådet

Personal utvärderar i slutet av varje vårtermin de mål som skolan har för att öka tryggheten på skolan. Detta kommer också ligga till grund för det fortsatta trygghetsarbetet på skolan.

Ansvarig: Trygghetsgruppen.

Svärtingehus arbetar med att ha ett samarbete med Svärtingehus fritidsgård. Vi har gemensamma temadagar och värdegrundsarbete på skolan. Åk 6 har regelbundet varje vecka fått ha rast på Fritidsgården.

Ansvarig: Kurator.

Under vårterminen 2023 fick åk 4 och åk 6 elever, av den ideella föreningen Novahuset, information och samtala med dem om ämnet Unga och internet. Alla årskursers vårdnadshavare på skolan erbjöds av Novahuset en föreläsning inom detta ämne.

Ansvarig: Rektor och kurator.

Hur det aktiva arbetet kommer att följas och dokumenteras löpande

Det aktiva arbetet följs upp och dokumenteras av Elevhälsoteamet och trygghetsgruppen regelbundet.

Den löpande dokumentationen kring aktuell elev eller händelse sker via Prorenata eller via avsedda blanketter. All dokumentation och utredningar ska diarieföras och läggas i elevakten.

Alla inkomna anmälningar ska inkomma till rektor, som i sin tur gör en anmälan till huvudman. Rektor fattar beslut om vidare utredning ska genomföras och av vem.

Minnesanteckningar förs i Trygghetsgruppen. Trygghetsgruppen ansvarar för att uppmärksamma mönster, strukturer och eventuella tendenser och lyfta det i EHT. Beslut för eventuella åtgärder och insatser tas i EHT.

Det främjade och det förebyggande arbetet dokumenteras och följs upp som en del av det systematiska kvalitetsarbetet.

DEL 3

Ansvarsfördelning mellan professioner i alla nivåer av verksamheten i arbete mot kränkande behandling (t.ex. rektor, trygghetsteam, arbetslag, mentor)

All skolpersonal är ansvarig för att skriva anmälan om kränkande behandling, trakasserier och diskriminering samt att anmäla till rektor.

Mentor och arbetslaget är ansvariga för att uppmärksamma mönster och tendenser i klassen och i arbetslaget.

Mentor och annan skolpersonal lyfter enskilda ärenden och eventuella mönster/tendenser i EHT.

Rektor tar emot och fördelar eventuell utredning på ansvarig mentor som kan ta stöd av EHT /Trygghetsgruppen.

Trygghetsgruppen genomför vid behov fördjupade utredningar kring kränkande behandling och diskriminering.

Rektor är ytterst ansvarig för skolans arbete mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Rektor ansvarar för att anmäla till huvudman.

Uppföljning och utvärdering av förra årets åtgärder

Under läsåret 22/23 har Trygghetsgruppen inte kunnat arbeta med ett förebyggande arbete i den omfattning man har önskat, dels på grund av kortare mötestid men även på grund av att Trygghetsgruppen har färre medlemmar än som var tänkt från början. Vid utvärderingen framkom att trygghetsgruppen behöver utökas för att möta behovet av insatser, som ex. samtal med elever vid kränkingsanmälningar, kunna arbeta mer främjande och förebyggande samt kunna fördela arbetsuppgifter mellan varandra i större utsträckning. Trygghetsgruppen behöver fortsätta träffas regelbundet varje vecka för att få kontinuitet och mer kraft i arbetet. Trygghetsgruppens arbete måste prioriteras hos de enskilda i gruppen det är en förutsättning för ett gott arbete.

Rastschema har funnits i alla årskurser och alla rastvärdar har gula västar så eleverna vet vem de kan vända sig till på rasterna. De elever som behöver extra stöd i sitt samspel med andra elever har krävt fler personal än vad som varit möjligt att vara ute.

4-6 uppger att rastschema och rastvärdar har fungerat väl, men att vem som är ute i förhållande till lektionen som startar efter rasten måste ses över. När det har fattats personal har EHT och trygghetsgruppen stöttat upp.

På mellanstadiet ser vi färre anmälda kränkningar vid rinken och fotbollsplanen. Det finns alltid rastvärdar vid dessa platser samt schemalagd tillgång till dessa aktiviteter. I år har det kommit in färre kränkingsanmälningar på skolan. I början på höstterminen hade vi en genomgång på APT hur man skriver dessa och det finns avsedd dokumentationstid för att skriva kränkingsanmälningar.

Förskoleklass och åk 1 har detta läsåret haft tidigare förmiddagsrast. Personal upplever att det har bidragit till färre konflikter och att eleverna känner sig tryggare.

Personalgruppen i förskoleklassen har varit samma under hela dagen vilket har bidragit till en tryggare dag för eleverna. Personalen har arbetat förebyggande med värdegrund, hur man är mot varandra samt har haft ett nära samarbete med hemmet när konflikter har skett vilket har gjort att vårdnadshavare får en inblick och en förståelse för hur skolan arbetar.

I åk 2-3 har man haft avgränsad skolgård för att personalen ska ha bättre uppsikt över eleverna. Personalen upplever att de inte räcker till för elever som har svårt med socialt samspel och behöver extra stöd på rasterna. Rastvärds schemat behöver ses över och man behöver vara fler pedagoger ute. Åk 3 har efter lunchen haft lektion 30 min och efter det haft lunchrast. Detta har lett till lugnare raster och övergångar samt bättre matro.

Personal har funnits med vid fotbollsplanen vilket har ökat tryggheten och minskat

konflikterna på planen.

Rastaktiviteter var planerat att fritidslärarna skulle ha ansvar för. Detta har varit svårt att genomföra då personalen uppgett att de inte haft tid att planera för detta och att det ofta varit sjuk personal.

Rastbodar där eleverna kan få tillgång till lekmaterial för lågstadiet finns men behöver vara mer organiserade och ha ett bättre utbud. Någon personal behöver ha detta som ett tydligt ansvarsområde.

En önskan är att liknande rastbod finns för mellanstadiet.

Åk 4 har haft veckans lek och det har varit positivt. Vissa raster har hela klasser lekt tillsammans. Detta var mer under höstterminen och inte varit lika efterfrågat på vårterminen. Elevernas inflytande och delaktighet i rastaktiviteterna har under läsåret inte varit på den nivå som personalen kan önska. Inför nästkommande läsår behöver det ses över så att inflytandet och delaktigheten ökar.

Under vårterminen var Nova-huset på besök i åk 4 och åk 6 på mellanstadiet. De pratade om unga och internet detta upplevdes positivt av pedagoger och elever. Alla vårdnadshavare på skolan fick möjligheten att lyssna på en digital föreläsning från Novahuset. Detta erbjöds vid 2 tillfällen.

I början av läsåret var EHT med som extrastöd vid lunch och raster för att främja trygghet och att minska risken för kränkningar. Detta har vid behov fortsatt gjorts under hela läsåret.

I Åk 3 har trygghetsgruppen haft tjejgrupp med tema: En bra kompis. Detta har uppskattas av eleverna och önskan om fler tillfällen.

I åk 4 har trygghetsgruppen haft en insats med värdegrundsarbete under höstterminen som en uppföljning av insatser i åk 3. Detta fanns en önskan om fler tillfällen från eleverna. Vi upplever att detta främst har varit positivt för relationerna mellan tjejerna i klassen.

I åk 4 har skolsköterska och kurator haft pubertetsnack och bla pratat om samtycke, känslor och könsidentitet. Att acceptera varandras olikheter. Detta uppskattades mycket.

Trygghetsgruppen har ordnat Glad-dagar med olika teman/aktiviteter där fritidsgården också har deltagit. Det har varit positivt och önskemål om fler sådana dagar finns.

Vi har under vårterminen jobbat med språkbruket på skolan med bla språkbrukslappar som skickats hem till vårdnadshavare för påskrift. Detta har vi sett gett positiv effekt.

Gällande otryggheten vid toaletterna och att eleverna upplevt att det varit jobbigt att gå på toaletterna har det skett extra städning samt har tvål, handdukshållare och toaletthållsrollar bytts ut. Elever har också fått möjlighet att gå på toaletter som ligger i anslutning till elevhälsan.

Då omklädningsrummet har upplevts som en otrygg plats har vi under en period i åk 5 haft hjälp från fritidsgårdens personal. Detta har varit positivt.

Resultat av kartläggning av nuläget

Under läsåret 22/23 har Trygghetsgruppen inte kunnat arbeta med ett förebyggande arbete i den omfattning man har önskat, dels på grund av kortare mötestid men även på grund av att Trygghetsgruppen har färre medlemmar än som var tänkt från början. Vid utvärderingen framkom att trygghetsgruppen behöver utökas för att möta behovet av insatser, som ex. samtal med elever vid kränkingsanmälningar, kunna arbeta mer främjande och förebyggande samt kunna fördela arbetsuppgifter mellan varandra i större utsträckning. Trygghetsgruppen behöver fortsätta träffas regelbundet varje vecka för att få kontinuitet och mer kraft i arbetet. Trygghetsgruppens arbete måste prioriteras hos de enskilda i gruppen det är en förutsättning för ett gott arbete.

Rastschema har funnits i alla årskurser och alla rastvärdar har gula västar så eleverna vet vem de kan vända sig till på rasterna. De elever som behöver extra stöd i sitt samspel med andra elever har krävt fler personal än vad som varit möjligt att vara ute. 4-6 uppger att rastschema och rastvärdar har fungerat väl, men att vem som är ute i förhållande till lektionen som startar efter rasten måste ses över. När det har fattats personal har EHT och trygghetsgruppen stöttat upp.

På mellanstadiet ser vi färre anmälda kränkningar vid rinken och fotbollsplanen. Det finns alltid rastvärdar vid dessa platser samt schemalagd tillgång till dessa aktiviteter. I år har det kommit in färre kränkingsanmälningar på skolan. I början på höstterminen hade vi en genomgång på APT hur man skriver dessa och det finns avsedd dokumentationstid för att skriva kränkingsanmälningar.

Förskoleklass och åk 1 har detta läsår haft tidigare förmiddagsrast. Personal upplever att det har bidragit till färre konflikter och att eleverna känner sig tryggare. Personalgruppen i förskoleklassen har varit samma under hela dagen vilket har bidragit till en tryggare dag för eleverna. Personalen har arbetat förebyggande med värdegrund, hur man är mot varandra samt har haft ett nära samarbete med hemmet när konflikter har skett vilket har gjort att vårdnadshavare får en inblick och en förståelse för hur skolan arbetar.

I åk 2-3 har man haft avgränsad skolgård för att personalen ska ha bättre uppsikt över eleverna. Personalen upplever att de inte räcker till för elever som har svårt med socialt

samspel och behöver extra stöd på rasterna. Rastvärds schemat behöver ses över och man behöver vara fler pedagoger ute. Åk 3 har efter lunchen haft lektion 30 min och efter det haft lunchrast. Detta har lett till lugnare raster och övergångar samt bättre matro.

Personal har funnits med vid fotbollsplanen vilket har ökat tryggheten och minskat konflikterna på planen.

Rastaktiviteter var planerat att fritidslärarna skulle ha ansvar för. Detta har varit svårt att genomföra då personalen uppgett att de inte haft tid att planera för detta och att det ofta varit sjuk personal.

Rastbod där eleverna kan få tillgång till lekmaterial för lågstadiet finns men behöver vara mer organiserade och ha ett bättre utbud. Någon personal behöver ha detta som ett tydligt ansvarsområde.

En önskan är att liknande rastbod finns för mellanstadiet.

Åk 4 har haft veckans lek och det har varit positivt. Vissa raster har hela klasser lekt tillsammans. Detta var mer under höstterminen och inte varit lika efterfrågat på vårterminen. Elevernas inflytande och delaktighet i rastaktiviteterna har under läsåret inte varit på den nivå som personalen kan önska. Inför nästkommande läsår behöver det ses över så att inflytandet och delaktigheten ökar.

Under vårterminen var Nova-huset på besök i åk 4 och åk 6 på mellanstadiet. De pratade om unga och internet detta upplevdes positivt av pedagoger och elever. Alla vårdnadshavare på skolan fick möjligheten att lyssna på en digital föreläsning från Novahuset. Detta erbjöds vid 2 tillfällen.

I början av läsåret var EHT med som extrastöd vid lunch och raster för att främja trygghet och att minska risken för kränkningar. Detta har vid behov fortsatt gjorts under hela läsåret.

I Åk 3 har trygghetsgruppen haft tjejgrupp med tema: En bra kompis. Detta har uppskattas av eleverna och önskan om fler tillfällen.

I åk 4 har trygghetsgruppen haft en insats med värdegrundsarbete under höstterminen som en uppföljning av insatser i åk 3. Detta fanns en önskan om fler tillfällen från eleverna. Vi upplever att detta främst har varit positivt för relationerna mellan tjejerna i klassen.

I åk 4 har skolsköterska och kurator haft pubertetsnack och bla pratat om samtycke, känslor och könsidentitet. Att acceptera varandras olikheter. Detta uppskattades mycket.

Trygghetsgruppen har ordnat Glad-dagar med olika teman/aktiviteter där fritidsgården

också har deltagit. Det har varit positivt och önskemål om fler sådana dagar finns.

Vi har under vårterminen jobbat med språkbruket på skolan med bla språkbrukslappar som skickats hem till vårdnadshavare för påskrift. Detta har vi sett gett positiv effekt.

Gällande otryggheten vid toaletterna och att eleverna upplevt att det varit jobbigt att gå på toaletterna har det skett extra städning samt har tvål, handdukshållare och toaletthållsrullar bytts ut. Elever har också fått möjlighet att gå på toaletter som ligger i anslutning till elevhälsan.

Då omklädningsrummet har upplevts som en otrygg plats har vi under en period i åk 5 haft hjälp från fritidsgårdens personal. Detta har varit positivt.

Analys av kartläggning av nuläget

I samband med årets skolstart 22/23 fick alla personal en genomgång om hur man fyller i blanketter om anmälan av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Skolans personal fick även en genomgång av rutinerna för anmälningar, både den som finns för Norrköpings kommun och för skolan. Anmälning- och utredningsskyldigheten hos personal i skolan är absolut. Prorenata ska användas som anmälningssystem enligt Norrköpings kommuns riktlinjer mot kränkande behandling. En genomgång av systemet och hur anmälning görs gick igenom. En lathund har gjorts och delats ut till all personal.

Till nästa läsår behöver vi se över rutiner så att trygghetsenkäterna görs av alla klasser samt att vi följer upp och analyserar enkäterna på ett bättre sätt.

Ett viktigt område att fortsätta arbeta kring till nästa läsår är att skolgården ska upplevas som trygg. Vi ser behov av att planerade rastaktiviteter kommer igång till nästa läsår. Detta planerades för även detta läsår men olika omständigheter har gjort att detta inte genomförts. Rastbod på lågstadiet finns och detta ser vi är positivt för eleverna. Detta behöver dock ses över och organiseras bättre. Vårt mål är att något liknande även ska finnas tillgängligt för eleverna på mellanstadiet. Trygghetsgruppen hade det som ett mål men det har varit svårt att genomföra då trygghetsgruppens medlemmar har minskat under läsåret. Åk F-1 har haft förmiddagsrast tidigare än övriga klasser vilket har skapat tryggare och lugnare raster för dem. Detta kommer de fortsätta med nästa läsår.

Att tillsammans med eleverna planera rastens innehåll och vem/vilka man ska leka tillsammans med kan vara ett sätt att skapa trygga raster och en trygg skolgård.

Vi ser behov av att rastvärdar fortsatt är mer närvarande vid de platser på skolgården som eleverna inte känner sig trygga på. Det är viktigt att eleverna känner att det alltid finns någon vuxen ute som de kan vända sig till, och som kan hjälpa till när det behövs. Rastvärdar har gula västar på sig. Exempel på platser som eleverna uppgett att de inte känner sig trygga på är fotbollsplanen, rinken, bakom idrottshallen och i hörnet där

hållplatsen för skolskjutsen är.

Vi ser att det förekommer kränkningar i klassrum. Till kommande läsår behöver vi fortsätta att arbeta med arbetsron, skapa en trygghet och vikänsla. Vi behöver skapa lugna övergångar mellan raster och lektioner. Det gemensamma värdegrundsarbetet behöver vi lägga stort fokus på och att vi har ett gemensamt förhållningsätt.

För att skapa trygghet i omklädningsrum har vi som mål att det ska finnas minst en vuxen i omklädningsrummet. De elever som känner att de behöver kan få byta om i ett eget omklädningsrum eller med några få elever.

Årets planerade åtgärder

De prioriterade målen på skolan är:

- Minska kränkningar på skolan.
- Skapa arbetsro och trygghet i klassrummen.

Minska kränkningar genom att:

- Skapa arbetsro och en trygg miljö i klassrummen genom att ha gemensamma rutiner och struktur i klassrummen, trivsamt miljö och ett återkommande värdegrundsarbete.
- Skapa trygga raster och platser på skolgården genom att bl.a. erbjuda regelbundet rastaktiviteter och fungerande rastbodar. Att tillsammans med eleverna hitta gemensamma förhållningsätt hur man är mot varandra.

Insatser under läsåret:

I samband med läsårets start kommer all skolans personal få en genomgång av rutiner kring kränkingsanmälningar. Anmälning - och utredningsskyldigheten hos personal i skolan är total.

Trygghetsgruppen färdigställer förslag på plan mot kränkande behandling.
Rektor fastställer planen som börjar gälla 2023-08-16.

All personal får den fastställda planen via mail och på ett APT gås läsårets insatser igenom av trygghetsgruppen.

Planen mot diskriminering och kränkande behandling ska vara lättillgänglig och synlig. Den tillsammans med rutin av anmälan ska finnas på Driven och personalarbetsrum. Kompisplanen finns tillgänglig och synlig i alla klassrum.
Ansvarig: Respektive mentor och skolans administratör

Ny personal som kommer under läsåret får en genomgång av rutiner och planen som en del av introduktionen. Rektor och Trygghetsgruppen ansvarig.

På pedagogernas möten måndagar och onsdagar finns möjlighet att avsätta tid med trygghetsgruppen och EHT för uppföljning av både åtgärdsprogram, extra anpassningar och stämma av hur ärenden ligger till avseende kränkningar, vad som har hänt, finnas behjälplig i processen och utvärdera eventuella åtgärder.

Under höstterminen eller vårterminen -23/24 är det planerat att den ideella föreningen Novahuset kommer ut till årkurs 4 och 6 för att prata om Unga och internet. Vi planerar att även vårdnadshavare på både låg och mellanstadiet ska erbjudas en föreläsning i detta ämne.

Rasterna med planerade rastaktiviteter, rastscheman samt planering och struktur kring rastbodar ses över i arbetslagen. Planering av rasternas innehåll ska ske tillsammans med eleverna i olika utsträckning. De områden och utrymmen som eleverna känner sig otrygga på ska uppmärksammas särskilt som ex fotbollsplanen, bakom lilla idrottshallen. Eftersom skolgården är stor är det viktigt att rastvärdar rör sig runt på skolgården.

Rastvärdar har gula reflexvästar på sig för att eleverna ska veta vilka de kan vända sig till på rasterna och var synliga.

Nytt för i år är att det kommer finnas en anställd Skolgårdslärare som kommer ansvara för rastaktiviteter och rastboden. Skolgårdsläraren kommer till en början vara främst på lågstadiet men tanken är att även mellanstadiet kan få ta del av denna insats.

Skolgårdsläraren samarbetar med fritidslärare i fritidshem.

På mellanstadiet kommer det finnas ett chillrum där eleverna kan få spela spel på vissa raster.

I omklädningsrummet ska det finnas minst en personal tillgänglig i eller i anslutning till omklädningsrummen. Insatsen utvärderas regelbundet och behoven får styra insatsen.

När det gäller otryggheten i klassrummen och att skapa arbetsro planeras det att skolan ska arbeta med ett arbetsmaterial IBIS för att få ett gemensamt förhållningsätt. Vidare att EHT och trygghetsgruppen ska göra riktade insatser utifrån behov i de olika elevgrupperna.

Ha gemensamma temadagar och "Glad dag" på skolan för att arbeta förebyggande mot kränkande behandling diskriminering och trakasserier.

Vi planerar att genomföra 2 skolgemensamma aktiviteter under läsåret. På höstterminen en julpysseldag och på vårterminen ett VÄlgörenhetslopp som vi kallar ett Lopp fyllt med hopp.

Delaktighet och inflytande

Varje höst får eleverna fylla i en trygghetsenkät som syftar att mäta elevernas trivsel samt synliggöra elevernas uppfattning om skolans olika miljöer ur ett trygghetsperspektiv. Resultat för dessa enkäter ligger till grund för vårt fortsatta trygghetsarbete.

Vi genomför klassråd med samtliga klasser där frågor kring trygghet, trivsel och arbetsmiljö lyfts. Skolan har regelbundet elevråd där representanter från varje klass medverkar. Låg och mellanstadiet har elevråd var för sig.

Eleverna är delaktiga i framtagandet av skolans ordningsregler genom klassråd och elevråd.

Trygghetsvandring på skolgården sker varje år tillsammans med elevrådet för att se över tryggheten och vilka platser på skolgården som kan upplevas som otrygga.

Trygghetsgruppen sammanställer var kränkningar har skett under året för att få en samlad bild var kränkningar sker, både inomhus och utomhus.

Eleverna är med och planerar rastaktiviteter i sina klasser. Olika utsedda elevgrupper tillsammans med trygghetsgruppen planerar och genomför ”Glad dag” som sker ca tre gånger per termin.

Främjande arbete

I början av nytt läsår behöver klasserna få tid till att lära känna varandra även om dem gått tillsammans i flera år. Ett helt sommarlov har gått och relationer måste skapas eller återupptas. Mentorerna och övrig skolpersonal har i början av läsåret fokus på att se eleven som individ, arbeta med gruppstärkande aktiviteter både inne och ute, arbetar med värdegrund, går igenom skolans ordningsregler, pratar om arbetsro i klassrummet och på annat sätt involverar eleverna i att ta en aktiv roll i ett gott klassklimat. Eleverna kan behöva ledning och styrning i att planera raster och vem de leker med för att främja samspel.

Ansvarig: Respektive mentor

Temadagar, ”Glad dag” och Skolgemensamma dagar är del av att skapa sammanhållning i klassen och på skolan.

Ansvarig: Trygghetsgruppen

Åk 4-6 genomför en utflykt/aktivitet i början av höstterminen som en del i deras främjade arbete.

Ansvarig: Mentorerna åk 4-6

Personalen har pedagogisk måltid för att skapa trygghet och en lugnare miljö i matsalen. Eleverna har bestämda platser i matsalen och årskurserna äter på olika tider, även detta för att skapa en trygg och lugnare miljö.

Ansvarig: All pedagogisk personal

Personalen påminner eleverna om att berätta för vuxna om denne eller annan känner sig utsatt.

Ansvarig: All personal

Skolan är en mobilfri skola för att främja lärande, trygghet och studiero.

Ansvarig: All personal

Skolans personal informerar skolrådet om skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling som sedan läggs ut på skolans hemsida. Skolans ordningsregler går igenom med eleverna i respektive klass samt skickas hem till vårdnadshavare i samband med höstterminens start.

Ansvarig: Respektive mentor

Förebyggande arbete

Varje hösttermin får eleverna fylla i en trygghetsenkät vilket syfte är att mäta elevernas känsla av trivsel och trygghet. Resultatet av dessa enkäter ligger till grund för skolans fortsatta trygghetsarbete.

Ansvarig: Trygghetsgruppen.

Varje termin ska inkomna kränkingsanmälningar analyseras för att upptäcka ev mönster.

Ansvarig: Trygghetsgruppen.

Trygghetssamtal kan vid behov ske enskilt och/eller i grupp. Trygghetsgruppen kan ge stöd och tips till mentorerna om värdegrundsarbete i klasser.

Ansvarig: Trygghetsgruppen

Elevrådet har trygghetsvandringar på skolgården för att se över vilka platser som eleverna inte känner sig trygga på

Ansvarig: Trygghetsgruppen

Personal utvärderar kontinuerligt de lokala målen och i slutet av vårtermin de mål som

skolan har för att öka tryggheten på skolan. Detta kommer också ligga till grund för det fortsatta trygghetsarbetet på skolan.

Ansvarig: Trygghetsgruppen

Svärtingehus arbetar för att ha ett samarbete med Svärtinge fritidsgård för att identifiera problemområden och elever som upplever sig utsatta. Fritidsgården bjuds in på gemensamma temadagar, utflykter och värdegrundsarbete på skolan. Fritidsgården deltar och är med och planerar Glad dag.

Ansvarig: Kurator

Åtgärdande arbete och ärendegång

För att upptäcka trakasserier och kränkande behandling behöver alla vuxna på skolan vara närvarande vuxna och finnas där eleverna är. Vi är uppmärksamma på hur eleverna mår i skolan och samtalar med elever ifall vi känner att någonting inte står rätt till. Vi verkar för att vårdnadshavare ska känna tilltro till personal och vända sig till berörd personal ifall de får reda på att deras barn blivit utsatt för kränkande behandling eller på annat sätt varit illa i skolan.

Anmälningssplikten gällande kränkande behandling och diskriminering är absolut. En medarbetare som får kännedom om att ett barn eller en elev, underårig eller myndig, har upplevt en kränkning i samband med skolans verksamhet, ska anmäla detta. En kränkning kan bedömas ha samband eller påverka skolans verksamhet även i det fallet kränkningen har skett utanför skoltiden eller skolområdet. Det finns inget stöd i skollagen för att låta bli att anmäla en kränkning som vuxna på skolan bedömer varit ringa eller som skett inom ramen för en pågående konflikt mellan två barn eller elever. Allt som barnet eller eleven upplever som en kränkning, ska anmälas och utredas.

När personal får vetskap om att en elev har blivit kränkt av en annan elev ska personal ingripa direkt. I samråd med mentor ska samtal ske med berörda elever skyndsamt och vårdnadshavare ska kontaktas och informeras samma dag. Personalen ska under samtalets gång utreda uppgifterna kring kränkningen och tillsammans med mentor sätta in de akuta åtgärder som kan krävas, exempelvis samtal eleverna emellan, anpassningar under aktuell skoldag etc. Anmälan ska dokumenteras inom 1-2 arbetsdagar.

I första hand ska den personal som först fått vetskap om kränkningen dokumentera kränkningen i Prorenata eller om det inte är möjligt på blanketten ”Anmälan gällande diskriminering, trakasserier och kränkande behandling”. Blankett finns på intranätet. I anmälan beskrivs kortfattat händelse man fått kännedom om utifrån den elev som känner diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling.

I situationer där flera elever upplever sig utsatta ska en anmälan dokumenteras på varje

inblandad elev. De inblandades namn och personnummer ska finnas med i anmälan. Under rubriken åtgärder beskriver man vad man har gjort ex haft samtal med berörda elever, vårdnadshavare samt skriver i vad man planerar att göra för åtgärder. Exempelvis ser över rastsituationer, förflyttningar, situationen vid kapprum mm. Det här kan ses som en inledande utredning och görs av den som skriver anmälan.

Anmälan kommer till skolans rektor och kurator i Prorenata. Rektor beslutar om ärendet ska avslutas eller kräver en fördjupad utredning, vem som är ansvarig för den samt när den ska var klar. Alla uppgifter om att en elev anser sig blivit utsatt för kränkande behandling av annan elev eller personal anmäls till huvudman.

I de fall en fysisk blankett används för utredning, fylls den i och lämnas i rektors fack. Kurator/ EHT finns som stöd till utredande mentor.

När den fördjupade utredning skickats in tar rektor beslut om ärendet kräver ytterligare åtgärder eller ska avslutas efter de åtgärder som redan har vidtagits. Om åtgärder bedöms behövas ska utredningsansvarig personal upprätta en plan för insatser för vidare arbete. Eventuella insatser och åtgärder ska följas upp och utvärderas. Om kränkningarna upphört avslutas ärendet. Om kränkningarna kvarstår kontaktas vårdnadshavare igen och ny plan upprättas.

Vid behov av stöd kan personal vända sig till EHT eller trygghetsgruppen.

Vid behov tas kontakt med andra myndigheter, exempelvis socialtjänst och polis.

Elevhälsoteam

Kränkningsärenden som utreds vidare tas upp i EHT. Rektorer ansvarar för detta. Vid behov kan EHT ta hjälp av Trygghetsgruppen.

Trygghetsgruppens arbete

- Trygghetsgruppen arbetar i första hand förebyggande för en trygg skola.
- I samverkan med rektor och kurator kan Trygghetsgruppen bistå i kränkingsärenden.

Om en medarbetare uppges ha kränkt ett barn eller en elev tillämpas den här rutinen, en anmälan enligt skollagen 6 kap. 10 § ska upprättas. Närmaste chef för medarbetaren ska avgöra om vidare kontakter behöver vidtas, till exempel med verksamhetschef för respektive skolform eller med kommunens personalkontor.

Dokumentations- och utredningskrav är detsamma oavsett om barnet eller eleven upplever sig kränkt av ett annat barn eller av en medarbetare på skolan.

Rektor kontaktar personalkontoret och nödvändiga åtgärder vidtas.

Utredda allvarliga kränkningar från personal till barn och elever kan leda till disciplinära påföljder utifrån arbetsmiljölagstiftning. Detta sker i samråd med kommunens personalkontor.

Rektor samtalar med den anställde samt med de vårdnadshavare som berörs.

Någon, av rektor utsedd, samtalar med den elev som det berör.

Rutiner vid nätkränkningar

Svärtingehus skola är en mobilfri skola.

Om skolpersonal får vetskap om kränkningar som sker på social media utanför skoltid informeras vårdnadshavare, en anmälan om kränkande behandling som upprättas och utredas om kränkningen bedöms ha samband med verksamheten. Innebörden i uttrycket ”samband med verksamheten” ska tolkas generöst och omfattar exempelvis händelser som inträffar på väg till och från skolan och på sociala media.

Arbetsgången för anmälan och utredning följs.

Sekretess, handläggning och dokumentation (utlämnande av dokument)

Anmälningar om kränkandebehandling och diskriminering innehåller ofta uppgifter om elevers personliga förhållanden och omfattas därmed av sekretess. Handlingar som tillhör ärendet ska förvaras på ett säkert sätt så att inte obehöriga får tillgång till dem. Ärendet ska diarieföras och handlingar ska efter menprövning lämnas ut om någon begär det. Vårdnadshavare får ta del av den dokumentation som upprättats kring det egna barnet. Det är trots sekretessen tillåtet att skicka handlingar i ärenden via kommunens mail till diariet. Ärendet i sin helhet ska förvaras i den utsatte elevens elevhälsoakt.

DEL 4

För ytterligare stöd

Barn, elever och vårdnadshavare ska få information om hur man anmäler kränkningar och diskriminering som sker i och i samband med verksamheten. Denna sida kan delas ut till elever och föräldrar.

Så här informeras elever och vårdnadshavare

Elever och vårdnadshavare får information kring skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling i början på höstterminen. Eleverna blir påmind om detta kontinuerligt under läsåret.

Planen mot diskriminering och kränkande behandling finns på skolans Drive och personalrum. ”Kompisplanen” finns i varje klassrum.

Planen finns även att hitta på skolans hemsida.

Presentation av trygghetsteamet eller liknande

Trygghetsgruppen består av:

Susanne Svensson, biträdande rektor

Eva-Britt Hagström Johansson, skolkurator

Eva Angberg, skolassistent/resurspedagog åk 1-2

Susann Haag Wallberg, speciallärare åk 3-6

Marcus Holmberg, lärare fritidshem

Malin Nyström Skolgårdslärare

Sofia Ramström specialpedagog åk 3-6

Barn- och Elevombudet i Norrköpings kommun

Om du som elev, ditt barn eller någon annan har utsatts för kränkande behandling ska du kontakta den som är ansvarig för verksamheten, till exempel rektor/chef. Behöver du ytterligare hjälp kan du vända dig till BeoN, Barn- och elevombudet i Norrköpings kommun:

Hanna Martinsson. Mailadress; hanna.martinson@norrkoping.se

[Klicka här för att ange text](#)

Vad kan man göra hemma?

Det är av stor betydelse att hemmet och verksamheten har en öppen dialog och känner stöd och förtroende för varandra. Vårdnadshavare bör prata med barnet/eleven hemma, vara lyhörd och uppmärksam på eventuella signaler. Vid minsta misstanke om att något inte är som det ska vara bör personal i verksamheten skyndsamt kontaktas.

Referenser

Skolverkets Allmänna råd ”Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling”
2014

Skollagen 2010:800

Diskrimineringslagen 2008:567

Bilaga 1

Lagstiftning

Skollagen 2010:800

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling.

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567).

För verksamhet som avses i 25 kap. och för fritidshem som inte är integrerade med en skolenhet eller förskoleenhet gäller första och andra styckena för den personal som huvudmannen utser.

Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för repressalier på grund av att barnet eller eleven medverkat i en utredning enligt detta kapitel eller anmält eller påtalat att någon handlat i strid med bestämmelserna i kapitlet.

Skollagen 6 Kap 6-11§§

Diskrimineringslagen 2008:567

4 § I denna lag avses med diskriminering

1. direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet

eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,

2. indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,

3. bristande tillgänglighet: att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäligen utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till

- de ekonomiska och praktiska förutsättningarna,
- varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt
- andra omständigheter av betydelse,

4. trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,

5. sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet,

6. instruktioner att diskriminera: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1-5 och som lämnas åt någon som står i lydnds- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag. *Lag (2014:958)*.

Förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Den 1 januari 2017 ändrades också förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling. Förordningen reglerar från och med den 1 januari 2017 endast barns och elevers deltagande i arbetet med planen mot kränkande behandling. Förordningens rubrik har ändrats till förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling. Barns och elevers deltagande i arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering regleras från och med den 1 januari 2017 i diskrimineringslagen.

Andra lagar, konventioner och förordningar

Denna plan bygger även på andra lagar, konventioner och förordningar t.ex. Barnkonventionen, Arbetsmiljölagen, Europakonventionen artikel 14, Regeringsformen 1 kap 2 §, Brottsbalken, Socialtjänstlagen 14 kap 1§.